

5.5. ČLOVĚK A SPOLEČNOST

VLASTIVĚDA

7. – 10. ročník

str. 5.5.2 – 5.5.8

VLASTIVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací obsah předmětu Vlastivěda je členěn do čtyř tematických okruhů:

HISTORIE NAŠEHO NÁRODA

- k utváření základních poznatků o minulosti a současnosti naší země
- k poznávání historických a kulturních památek v nejbližším okolí

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

- k utváření vlastních myšlenek, postojů a potřeb
- k zvládnutí přiměřené náročnosti situací běžného života
- k osvojení základů společenského chování
- k soužití s ostatními lidmi a pozitivních mezilidských vztahů

POZNATKY O SPOLEČNOSTI

- k úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům
- k rozvoji respektu ke kulturním, náboženským i jiným odlišnostem lidí, skupin a různých společenství

PÉČE O OBČANA

- k pochopení práv a povinností občanů
- k rozpoznávání protiprávního jednání a vědomí jeho důsledků

ROČNÍK	ČASOVÁ DOTACE ZÁKLADNÍ	ČASOVÁ DOTACE DISPONIBILNÍ	CELKOVÁ ČASOVÁ DOTACE
7. ročník	2	0	2
8. ročník	2	0	2
9. ročník	2	0	2
10. ročník	2	0	2
2. stupeň	8	0	8

Vyučovací předmět vlastivěda je úzce spjat s dalšími vyučovacími předměty. Vyučovací předmět vlastivěda se vyučuje jako samostatný předmět v kmenových třídách.

5.5. Člověk a společnost

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k:

- využití poznatků z různých předmětů
- zamyšlení nad historickým vývojem

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k:

- rozmanitým aktivitám (diskuse, výklad, kreslení, řešení problémů, ICT, AV technika)

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k:

- přesnému a výstižnému vyjadřování
- diskuzi
- využívání informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky k:

- vytváření příznivého klima třídy
- získávání sebedůvěry
- pomoci druhým

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k:

- tomu, aby brali ohled na druhé
- vztahu k tradicím, národnímu, historickému a kulturnímu dědictví

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k:

- dodržování dohodnuté kvality práce
- vzájemné pomoci a radě
- využívání znalostí v běžné praxi

Vlastivěda 7. – 10. ročník

(2 hod./ týden)

HISTORIE NAŠEHO NÁRODA

Výstup (žák by měl)	Učivo	Mezipředmětové vztahy
<p>Poznat rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí</p> <p>Seznámit se se způsobem života v pravěku Pokusit se rozlišit způsob života v pravěku a v současnosti Seznámit se s prvními státními útvary na našem území</p>	<p>Pravěk, život v pravěku</p> <p>První státní útvary na našem území</p>	<p>IKT – výukové programy</p>
<p>Vědět o význačných osobnostech našich dějin</p> <p>Seznámit se vybranými význačnými osobnostmi našich dějin Vyjmenovat některé významné osobnosti našich dějin</p>	<p>Významné osobnosti našich dějin</p>	<p>Hv – hudební skladatelé</p>
<p>Mít představu o významných historických událostech v naší zemi</p> <p>Seznámit se s významnými událostmi našich dějin</p>	<p>Světové války, jejich důsledky</p>	
<p>Mít základní poznatky z období počátku českého státu</p>	<p>Vznik samostatného československého státu První prezident T. G. Masaryk Vznik samostatné ČR Vstup ČR do EU</p>	<p>Př – státy EU</p>

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

Výstup (žák by měl)	Učivo	Mezipředmětové vztahy
<p>Mít základní informace o otázkách rodinného života a rozlišovat postavení a role rodinných příslušníků</p> <p>Seznámit se s pojmem rodina Vyjmenovat členy rodiny Vyjmenovat povinnosti členů rodiny Uvědomit si význam rodiny Rozlišovat role jednotlivých členů rodiny Pochopit význam školy pro další život Seznámit se s právy a povinnostmi žáků Dodržovat povinnosti žáků Upevňovat vzájemné dobré vztahy ve škole</p>	<p>Rodina, funkce a struktura rodiny Odpovědnost rodičů za výchovu dětí Rovnoprávné postavení žen a mužů</p> <p>Škola</p> <p>Práva a povinnosti žáků Vztahy ve škole</p>	<p>VkZ – rodina</p> <p>VkZ – bezpečné prostředí ve škole</p>
<p>Znát hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a být ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým občanům</p> <p>Být ohleduplný ke spolužákům Být ohleduplný ke starým lidem Být ohleduplný k nemocným a postiženým občanům</p>	<p>Úcta k člověku</p>	<p>VkZ – šikana Vv – porovnávání tvorby</p>
<p>Respektovat pravidla společenského soužití</p> <p>Osvojovat si základní pravidla společenského chování Dodržovat dle svých schopností pravidla společenského chování Posilovat přátelské vztahy ve třídě Seznámit se s národními zvyky a obyčejí Seznámit se s regionálními pověstmi Seznámit se se zajímavými místy obce a regionu</p>	<p>Základní pravidla společenského chování</p> <p>Obec, region, kraj Zajímavosti a významné osobnosti obce, regionu, kraje Přírodní zajímavá místa, kulturní památky Národní obyčej, zvyky Regionální pověsti</p>	<p>Řv – komunikace VkZ – komunikace Př – místní region Př – ČR, zeměpisná poloha, mapa města Př – přírodní zajímavosti regionu Řv – reprodukce textu Hv – lidové písně Hv – rozvoj slovní zásoby</p>
<p>Uplatňovat vhodné způsoby chování a komunikace v různých situacích, rozlišit projevy nepřiměřeného chování</p> <p>Rozlišovat vhodné a nevhodné chování v různých situacích běžného života Procvičovat si vhodné způsoby chování v různých modelových situacích Procvičovat si vhodné způsoby vzájemné komunikace</p>	<p>Mezilidské vztahy ve společnosti</p> <p>Mezilidská komunikace</p>	<p>Řv – komunikace v běžných situacích</p> <p>VkZ - komunikace</p>
<p>Vědět o nebezpečí rasismu a projevech vandalismu</p> <p>Seznámit se s pojmy rasismus Seznámit se s pojmy vandalismus Být informován o nevhodnosti agresivního chování vůči druhému člověku</p>	<p>Rovnocennost a rovnoprávnost národnostních menšin</p>	<p>VkZ – šikana a jiné projevy násilí</p>

Tolerovat názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti Seznámit se dle možností s různými minoritními skupinami Respektovat odlišnosti druhých Respektovat odlišné názory	Rovnocennost a rovnoprávnost národnostních menšin	VkZ – šikana a jiné projevy násilí
---	---	------------------------------------

POZNATKY O SPOLEČNOSTI

Výstup (žák by měl)	Učivo	Mezipředmětové vztahy
Znát symboly našeho státu a jeho hlavní představitele Vyjmenovat státní symboly a jméno prezidenta republiky Uvést příklady státních institucí a orgánů Seznámit se s pojmem státní občanství	Prezident republiky Státní orgány a instituce Státní občanství Státní symboly	
Být seznámen se základními právy a povinnostmi občanů Seznámit se se základními lidskými právy Seznámit se s právy dítěte	Základní lidská práva a lidská práva Práva dítěte a jejich ochrana Rodinné právo Týrané dítě, zneužívané dítě	VkZ – formy sexuálního zneužívání dětí
Uvědomovat si rizika a důsledky protiprávního jednání Seznámit se se základními právy a povinnostmi Seznámit se se základními právními dokumenty občana ČR Rozlišit úlohu policie a soudů Seznámit se s praktickými příklady protiprávního jednání Uvědomovat si nebezpečnost protiprávního jednání	Člověk a právo Práva a povinnosti občana Právní dokumenty občana Policie Soudy Druhy a postihy protiprávního jednání Trestná činnost mládeže	
Být seznámen s právy občanů ČR v rámci EU Být informován o významu EU	Evropská integrace Postavení ČR v rámci EU	Př – státy EU

PÉČE O OBČANA

Výstup (žák by měl)	Učivo	Mezipředmětové vztahy
<p>Rozeznat nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy Dle možností smysluplně využívat volný čas Chápat rizika užívání drog (nikotin, alkohol, jiné drogy)</p>	<p>Člověk a volný čas Kultura, sport, volnočasové aktivity Nevhodné využívání volného času Ohrožení sociálně patologickými jevy Nebezpečí drog</p>	<p>VkZ – zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek</p>
<p>Mít osvojeny nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí Prohlubovat znalosti o chování za mimořádných situací</p>		
<p>Vědět o možnostech sociální péče o potřebné občany Dle individuálních schopností se orientovat v systému zdravotní a sociální péče Být informován o systému zdravotní a sociální péče</p>	<p>Zdravotní a sociální péče Systém zdravotní péče Zdravotní a sociální pojištění Sociální zabezpečení Orgány a instituce zdravotní a sociální péče Pomáhající organizace</p>	<p>VkZ – preventivní a lékařská péče</p>
<p>Využívat v případě potřeby služeb pomáhajících organizací Chápat význam vzdělání pro život a pracovní uplatnění Seznámit se s pojmy kvalifikace a rekvalifikace v případě potřeby využít sociálních a zdravotních služeb Být seznámen s možností vyplácení podpory v nezaměstnanosti</p>	<p>Vzdělávání v ČR, právo na vzdělání Význam vzdělání Příprava pro profesní uplatnění Pracovní uplatnění Kvalifikace, rekvalifikace Odměna za práci Nezaměstnanost, pracovní úřady Finanční podpora v nezaměstnanosti</p>	
<p>Dokázat vyřizovat své osobní záležitosti, v případě potřeby požádat o radu Dle schopností se naučit hospodařit s penězi Nacvičit si žádost o radu</p>	<p>Peníze a jejich funkce Hospodaření s penězi</p>	<p>M – porovnávání čísel do 1000 (na bankovkách) M – manipulace s penězi</p>